

Bruksela, dnia 10.5.2023 r.
COM(2023) 236 final

2023/0139 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku w odniesieniu do zmian decyzji dotyczącej wyznaczenia granic i zalecenia w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa (chroniony obszar morski NACES)

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii na forum Komisji Ochrony Środowiska Morskiego Północno–Wschodniego Atlantyku w związku z przewidywanym przyjęciem decyzji zmieniającej decyzję 2021/01 w sprawie ustanowienia chronionego obszaru morskiego Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa (chroniony obszar morski NACES) w celu rozszerzenia jego zakresu ochrony oraz w związku z zaleceniem zmieniającym zalecenie 2021/01 w sprawie zarządzania tym chronionym obszarem morskim w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku („konwencja OSPAR”).

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja OSPAR

Konwencja OSPAR ma na celu ochronę obszaru morskiego północno-wschodniego Atlantyku przed niekorzystnymi skutkami działalności człowieka w celu ochrony zdrowia ludzkiego i zachowania ekosystemów morskich oraz, w miarę możliwości, odbudowy obszarów morskich, które zostały dotknięte tymi niekorzystnymi skutkami. Przystąpiło do niej 16 umawiających się stron: Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Hiszpania, Irlandia, Islandia, Luksemburg, Niderlandy, Niemcy, Norwegia, Portugalia, Szwajcaria, Szwecja, UE¹ i Zjednoczone Królestwo. Konwencja była otwarta do podpisu podczas posiedzenia na szczepku ministrów Komisji z Oslo i Komisji Paryskiej w Paryżu w dniu 22 września 1992 r. i weszła w życie w dniu 25 marca 1998 r.

2.2. Komisja OSPAR

Komisja OSPAR (ustanowiona zgodnie z art. 10 konwencji) składa się z przedstawicieli każdej z umawiających się stron; zbiera się w regularnych odstępach czasu i w dowolnym momencie, z uwagi na szczególne okoliczności. Do jej obowiązków należy nadzór nad realizacją konwencji oraz dokonywanie przeglądu stanu obszaru morskiego, skuteczności przyjmowanych środków, priorytetów i konieczności wprowadzenia wszelkich dodatkowych lub innych środków.

Zgodnie z art. 20 konwencji każda z umawiających się stron dysponuje jednym głosem w komisji. UE jest uprawniona do liczby głosów równej liczbie jej państw członkowskich, które są umawiającymi się stronami konwencji. UE nie korzysta ze swojego prawa do głosowania, jeżeli jej państwa członkowskie z niego korzystają, i odwrotnie.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 konwencji komisja przyjmuje zmiany do konwencji w drodze jednomyślnego głosowania umawiających się stron.

2.3. Planowane akty Komisji OSPAR

W dniu 1 października 2021 r., podczas obrad ministerialnych 24. corocznego posiedzenia Komisja OSPAR przyjęła decyzję OSPAR 2021/01 w sprawie ustanowienia chronionego obszaru morskiego Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa (chroniony obszar morski) oraz zalecenie 2021/01 w sprawie zarządzania tym obszarem. Jednocześnie zdecydowano również, że w przyszłości konieczne będzie dokonanie przeglądu zakresu ochrony chronionego obszaru morskiego w celu jego rozszerzenia. Na podstawie procesu

---

¹ Decyzja Rady 98/249/WE z dnia 7 października 1997 r. w sprawie zawarcia Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku (Dz.U. L 104 z 3.4.1998, s. 1).

przeglądu rozpoczętego w OSPAR w 2022 r. proponuje się obecnie rozszerzenie zakresu ochrony chronionego obszaru morskiego w celu zwiększenia jego ochrony poprzez uwzględnienie dodatkowych gatunków i siedlisk, a także dna morskiego, dna oceanicznego i jego podglebia.

Decyzja zmieniająca decyzję 2021/01 („planowana decyzja”) oraz zalecenie zmieniające zalecenie 2021/01 („planowane zalecenie”) są finalizowane w OSPAR (zwane dalej łącznie „planowanymi aktami”).

Jedyną istotną zmianą w planowanych aktach jest rozszerzenie zakresu ochrony chronionego obszaru morskiego i celów w zakresie ochrony ponad ochronę ptaków morskich i ekosystemów wód położonych nad dnem morskim (objętych już obowiązującą decyzją OSPAR i zaleceniem OSPAR). Rozszerzenie to ma na celu utrzymanie i, w stosownych przypadkach, odtworzenie nie tylko populacji ptaków morskich, ale w szerszym ujęciu również morskiej różnorodności biologicznej i integralności różnych ekosystemów, a także ich funkcji i procesów w ramach chronionego obszaru morskiego.

Decyzja rozszerza zakres ochrony istniejącego chronionego obszaru morskiego NACES i wskazuje współrzędne geograficzne (szerokość/długość geograficzna) jego granic. Zalecenie zmieniające zalecenie 2021/01 w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim NACES ma na celu udzielenie wskazówek umawiającym się stronom OSPAR co do przyjmowania środków mających na celu utrzymanie i, w stosownych przypadkach, odtworzenie populacji ptaków morskich, morskiej różnorodności biologicznej i integralności różnorodnych ekosystemów oraz ich funkcji i procesów w granicach chronionego obszaru morskiego, zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi celami ochrony określonymi w załączniku do tego zalecenia.

W kompleksowym dokumencie opublikowanym na stronie internetowej OSPAR² przedstawiono uzupełniające analizy naukowe. Chroniony obszar morski NACES jest największym chronionym obszarem morskim w sieci OSPAR i pokrywa ok. 600 000 km² (powierzchnia porównywalna z powierzchnią Francji). Jest to ósmy wyznaczony zbiorowo chroniony obszar morski na obszarze znajdującym się poza jurysdykcją krajową w obszarze morskim OSPAR.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Wielokrotnie uznawano konieczność ochrony morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich, w tym na obszarach morskich znajdujących się poza jurysdykcją krajową. W przyjętych w październiku 2020 r. konkluzjach Rady w sprawie unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 z zadowoleniem przyjęto cel, jakim jest ochrona co najmniej 30 % mórz UE, z czego jednej trzeciej pod ścisłą ochroną. Podkreślono w nich również, że jest to cel, który państwa członkowskie muszą osiągnąć wspólnie, i uznano pilną potrzebę zwiększenia wysiłków na rzecz zapewnienia skutecznego zarządzania wszystkimi obszarami chronionymi, określenia jasnych celów i środków ochrony oraz ich odpowiedniego monitorowania i wzmacniania. Ponadto podkreślono w nich znaczenie starań o osiągnięcie efektu synergii i wspólnych korzyści w odniesieniu do wielostronnych umów środowiskowych dotyczących różnorodności biologicznej, takich jak OSPAR, oraz włączenia kwestii różnorodności biologicznej i jej celów do odpowiednich procesów międzynarodowych i regionalnych. W tym kontekście w konkluzjach potwierdzono poparcie UE dla zawarcia ambitnego, prawnie wiążącego porozumienia międzynarodowego w sprawie

² Ostatnia dostępna wersja:

[01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf \(ospar.org\)](https://ospar.org/01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf)

morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową (BBNJ) w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS) w 2021 r.

W grudniu 2022 r. na 15. Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (CBD) przyjęto globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, w tym cel nr 3 dotyczący „zapewnienia i umożliwienia, aby do 2030 r. co najmniej 30 % wód lądowych, śródlądowych oraz obszarów przybrzeżnych i morskich, w szczególności obszarów o szczególnym znaczeniu dla różnorodności biologicznej oraz funkcji i usług ekosystemowych, było skutecznie chronionych i zarządzanych poprzez reprezentatywne pod względem ekologicznym, dobrze połączone i sprawiedliwie zarządzane systemy obszarów chronionych i inne skuteczne obszarowe środki ochrony...”. UE i wszystkie jej państwa członkowskie są stronami CBD.

W związku z posiedzeniem Komisji OSPAR, które ma odbyć się w dniach 26–30 czerwca 2023 r., stanowisko Unii jest konieczne, ponieważ planowana decyzja jest tekstem prawnie wiążącym. Nawet jeżeli planowane zalecenie nie byłoby prawnie wiążące, proponuje się, aby stanowisko Unii obejmowało oba planowane akty ze względu na fakt, że są one ściśle ze sobą powiązane, i planuje się przyjąć je razem. Ponieważ planowane akty ułatwią realizację międzynarodowych zobowiązań i ambicji UE oraz poprawią ochronę środowiska, proponuje się, aby Unia poparła przyjęcie planowanej decyzji i planowanego zalecenia.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewiduje, że „Rada, na wniosek Komisji lub wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, przyjmuje decyzję [...] ustalającą stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Komisja OSPAR jest organem utworzonym na mocy porozumienia, a mianowicie konwencji OSPAR.

Decyzja, którą Komisja OSPAR ma przyjąć, stanowi akt mający skutki prawne, ponieważ wszystkie decyzje OSPAR są prawnie wiążące dla umawiających się stron zgodnie z konwencją OSPAR (art. 13 ust. 2). Chociaż zalecenia nie są prawnie wiążące, w tym przypadku zalecenie OSPAR w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim NACES jest ściśle związane z decyzją OSPAR w sprawie wyznaczenia granic, w związku z czym należy je uwzględnić w tej samej decyzji ustalającej stanowisko Unii.

Planowane akty nie uzupełniają, ani nie zmieniają ram instytucjonalnych konwencji OSPAR.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do ochrony środowiska.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 192 ust. 1 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 192 ust. 1 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku w odniesieniu do zmian decyzji dotyczącej wyznaczenia granic i zalecenia w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa (chroniony obszar morski NACES)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku³ („konwencja”), której Unia jest umawiającą się stroną, weszła w życie w dniu 25 marca 1998 r.
- (2) Zgodnie z art. 10 ust. 3 tej konwencji Komisja ustanowiona na mocy art. 10 ust. 1 konwencji („Komisja OSPAR”) może przyjmować decyzje i zalecenia zgodnie z art. 13 konwencji.
- (3) Komisja OSPAR, podczas obrad ministerialnych swego 24. corocznego posiedzenia, które odbyło się w dniu 1 października 2021 r., przyjęła decyzję OSPAR 2021/01 w sprawie ustanowienia chronionego obszaru morskiego Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa (chroniony obszar morski) oraz zalecenie 2021/01 w sprawie zarządzania tym obszarem⁴. Jednocześnie zdecydowano również, że konieczne będzie dokonanie przeglądu zakresu ochrony chronionego obszaru morskiego w celu jego rozszerzenia.
- (4) Przegląd taki przeprowadzono, co doprowadziło do planowanej decyzji Komisji OSPAR zmieniającej decyzję OSPAR 2021/01 w sprawie ustanowienia chronionego obszaru morskiego Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa („chroniony obszar morski NACES”) oraz do planowanego zalecenia zmieniającego zalecenie OSPAR 2021/01 w sprawie zarządzania przedmiotowym obszarem. Komisja OSPAR ma przyjąć planowaną decyzję i planowane zalecenie na swoim 26. spotkaniu/posiedzeniu zwyczajnym w dniu 26 czerwca 2023 r.

³ Dz.U. L 104 z 3.4.1998, s. 2.

⁴ Stanowisko Unii zawarto w decyzji Rady (UE) 2021/1796 z dnia 28 września 2021 r. w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Komisji ustanowionej na mocy Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku w odniesieniu do decyzji dotyczącej ustanowienia chronionego obszaru morskiego Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa (NACES MPA) oraz zalecenia w sprawie zarządzania tym chronionym obszarem morskim NACES (Dz.U. L 361 z 12.10.2021, s. 46).

- (5) Planowana decyzja Komisji OSPAR rozszerza zakres ochrony istniejącego chronionego obszaru morskiego NACES i wskazuje współrzędne geograficzne (szerokość/długość geograficzna) jego granic.
- (6) Zgodnie z rozszerzonym zakresem ochrony planowanej decyzji planowane zalecenie Komisji OSPAR ma na celu ukierunkowywanie umawiających się stron w ich działaniach i przyjmowaniu środków służących osiągnięciu zmienionych celów ochrony określonych w załączniku do zalecenia.
- (7) Istnieje ścisły związek między dwoma planowanymi aktami Komisji OSPAR, w związku z czym należy je uwzględnić w tym samym stanowisku Unii.
- (8) Należy ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w Komisji OSPAR, ponieważ decyzja przez nią podjęta będzie wiążąca dla Unii,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii na 26. spotkaniu/posiedzeniu Komisji OSPAR, polega na poparciu przyjęcia decyzji zmieniającej decyzję 2021/01 w sprawie ustanowienia chronionego obszaru morskiego Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa, rozszerzającej jego zakres ochrony, oraz na poparciu przyjęcia zalecenia zmieniającego zalecenie OSPAR 2021/01 w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Jewłanowa, rozszerzającego jego cele w zakresie ochrony.

Artykuł 2

W świetle rozwoju sytuacji podczas 26. posiedzenia Komisji OSPAR przedstawiciele Unii mogą – w porozumieniu z państwami członkowskimi podczas organizowanych na miejscu posiedzeń koordynacyjnych – doprecyzowywać stanowisko, o którym mowa w art. 1, bez kolejnej decyzji Rady.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*